

Socialpædagoger i arbejdet med mennesker med sindslidelser

Psykiske lidelser er blandt de mest udbredte sygdomme i det danske samfund. Ca. 20 % af befolkningen, svarende til 700.000-800.000 voksne, har i løbet af et år psykiske symptomer, der svarer til en eller flere psykiske lidelser. Sindslidelser udgør den største samlede sygdomsbyrde, og det anslås, at omkostningerne årligt udgør 55 mia. kr. – primært til førtidspension, langtidssygemeldinger og nedsat arbejdsevne.

Også blandt børn og unge udgør mentale helbredsproblemer den største sygdomsbyrde og ca. 15 % af alle har været i behandling for en psykisk lidelse inden de fylder 18 år. Op mod 60 % af frafald på ungdomsudannelserne vurderes at skyldes psykiske problemer.

Mennesker, der rammes af sindslidelse, mister livsmuligheder, både i forhold til uddannelse, arbejde, socialt netværk og helbred. Overdødeligheden blandt sindslidende er 15 til 20 år. Men undersøgelser viser også, at mange kommer sig helt eller delvist fra en psykisk lidelse. Socialpædagoger spiller en central rolle i det arbejde.

Undersøgelser viser

- Hverdagslivet er den vigtigste arena til at sindslidende kommer sig, og social støtte fra bl.a. professionelle til at få sociale relationer og høre til i fællesskaber er helt centralt i at få det bedre (Leamy, British Journal of Psychiatry, 2011).
- Professionel praksis, der støtter sindslidende til et bedre liv, bygger på et menneskesyn, hvor den enkelte ses som et menneske og ikke kun som 'psykisk syg', og med fokus på social inklusion og meningsfuld beskæftigelse (Socialstyrelsen, 'Mennesker med psykiske vanskeligheder', 2013).
- Størstedelen med psykiske vanskeligheder, som har gennemgået et Åben Dialog-forløb – en intensiv, netværksbaseret indsats, når en borger får behov for en psykiatrisk støtteindsats – vender tilbage til arbejde eller uddannelse i løbet af fem år, og mere end 80 % har ikke længere symptomer (Socialstyrelsen, 2013).

Socialpædagoger har **fokus på mennesket**, ikke kun diagnosen eller sygdommen, og på hverdagsliv, aktiviteter og vilkår, der fremmer udvikling.

Socialpædagogerne arbejder **helhedsorienteret**, og ofte omhandler arbejdet med mennesker med en psykisk lidelse også fx hjemløshed og misbrug.

Socialpædagoger er med til at skabe **livskvalitet** og bedring for mennesker med sindslidelser – med et mål om øget selvforvaltning.

Socialpædagoger arbejder ud fra den enkeltes **ressourcer og muligheder**, og har viden og metoder, der understøtter den enkeltes egne mål i livet.

Socialpædagogisk arbejde har fokus på **social inklusion**, deltagelse og meningsfuld beskæftigelse.

Socialpædagoger sætter mennesket i centrum og arbejder **relationsbaseret** – det skaber tillid, håb og motivation for den enkelte.

Socialpædagoger arbejder i såvel retspsykiatrien og behandlingspsykiatrien som i socialpsykiatrien, fx på **botilbud** for sindslidende.

Socialpædagoger **støtter sindslidende** på en lang række områder – fx i at gennemføre en uddannelse, komme i arbejde eller til at få en sundere livsstil.